Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Ympäristöllisten menettelyjen yhden luukun lakihanke HE 269/2018 vp

Ympäristövaliokunta 24.1.2019
ympäristöministeriö

Esityksen tavoitteet

- Hallituksen kärkihanke

- Tavoitteena on sujuvoittaa, yhdenmukaistaa ja nopeuttaa lupamenettelyjä

- Ehdotus parantaa hankkeiden vaatimien lupamenettelyjen kokonaisuuden hallintaa ja lisää ennakoitavuutta

- Hyödyllinen kaikille osapuolille; hakijalle, haitankärsijöille viranomaiselle

- Uudistuksen hyötyjä ei voitaisi saavuttaa pelkästään sähköisiä järjestelmiä kehittämällä ilman yhteensovittavien menettelyjen lainsäädäntöä

Menettelyllinen uudistus - Uusi laki eräiden ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittamisesta

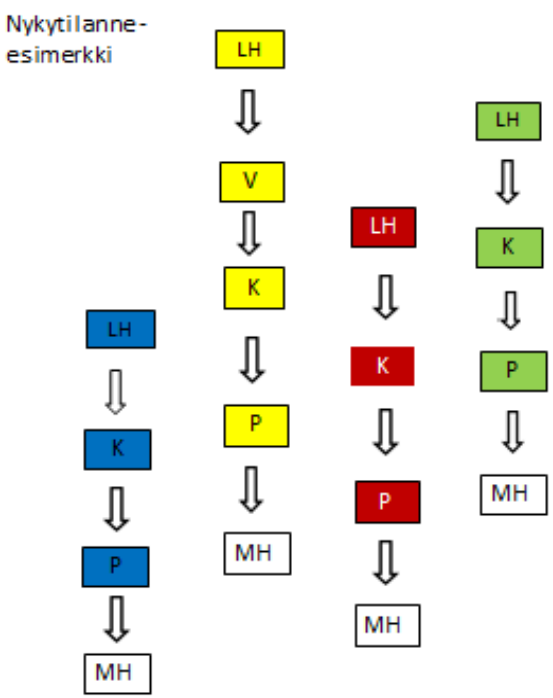

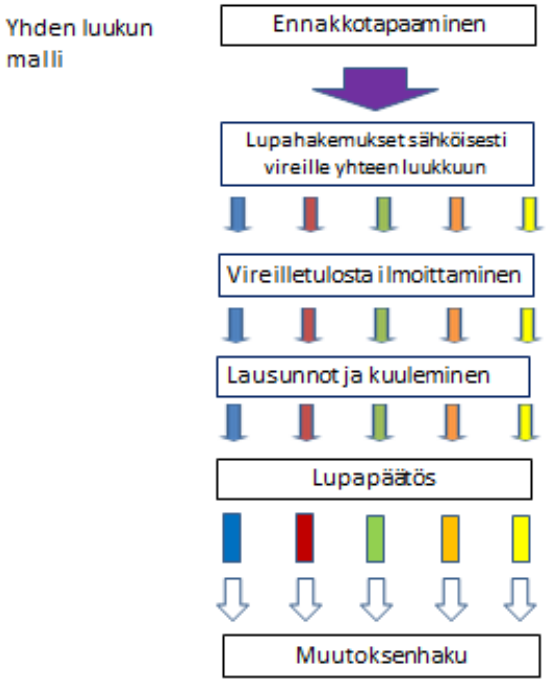

Mitä lupia yhteensovitetaan?

Yhteensovitettavat luvat sekä kunnallisia että valtiollisia lupia.

Hanke edellyttää yhtä seuraavista ”pääluvista”:

- ympäristönsuojelulain (YSL) mukaista ympäristölupaa,
- vesilain (VL) mukaista lupaa, tai
- maa-aineslain (MAL) mukaista maa-aineslupaa

Ja lisäksi haetaan jotain seuraavista:

- luonnonsuojelulain laji- ja luontotyyppisuojelua koskevaa poikkeamislupaa
- kaivoslain mukaista malminetsintälupaa, kaivoslupaa tai kullanhuuhdontalupaa
- kemikaaliturvallisuuslain mukaisia lupia
- maankäyttö- ja rakennuslain mukaista rakennuslupaa, toimenpidelupaa, maisematyölupaa tai rakennuksen purkamislupaa

Mitä lupaviranomaisia yhteensovittaminen koskee?

- Valtion lupa- ja valvontavirasto LUOVA
- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes
- Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
- Kunnan rakennuslupaviranomainen

Mikä taho yhteensovittaa?

- LUOVA yhteensovittaisi, jos hanke edellyttää sen lupaa YSL:n tai VL:n nojalla
- Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jos hanke edellyttää sen lupaa YSL:n tai MAL:n nojalla

- Viranomaisten toimivalta lupahakemusten käsittelyyn ja päätösten antamiseen säilyisi ennallaan

Lupamenettelyn vaiheet ja niiden yhteensovittaminen

1. Ennakkotapaaminen -> hanke vireille

2. Lupahakemuksen täydentämisvaihe - Täydennystä lupahakemuksiin pyydetään samalla kertaa

3. Asianosaisten, yleisön ja muiden viranomaisten kuulemisvaihe - Yksi yhteinen kuulutus, muistutukset ja mielipiteet yhdellä kertaa, viranomaislausunnot yhdellä kertaa

4. Hakijalle varataan tilaisuus antaa selitys saadusta kuulemispalautteesta – Hakijan vastine yhdellä kertaa

5. Lupapäätöksen antaminen ja siitä tiedottaminen – Lupapäätökset annetaan samanaikaisesti

Yhden luukun malli

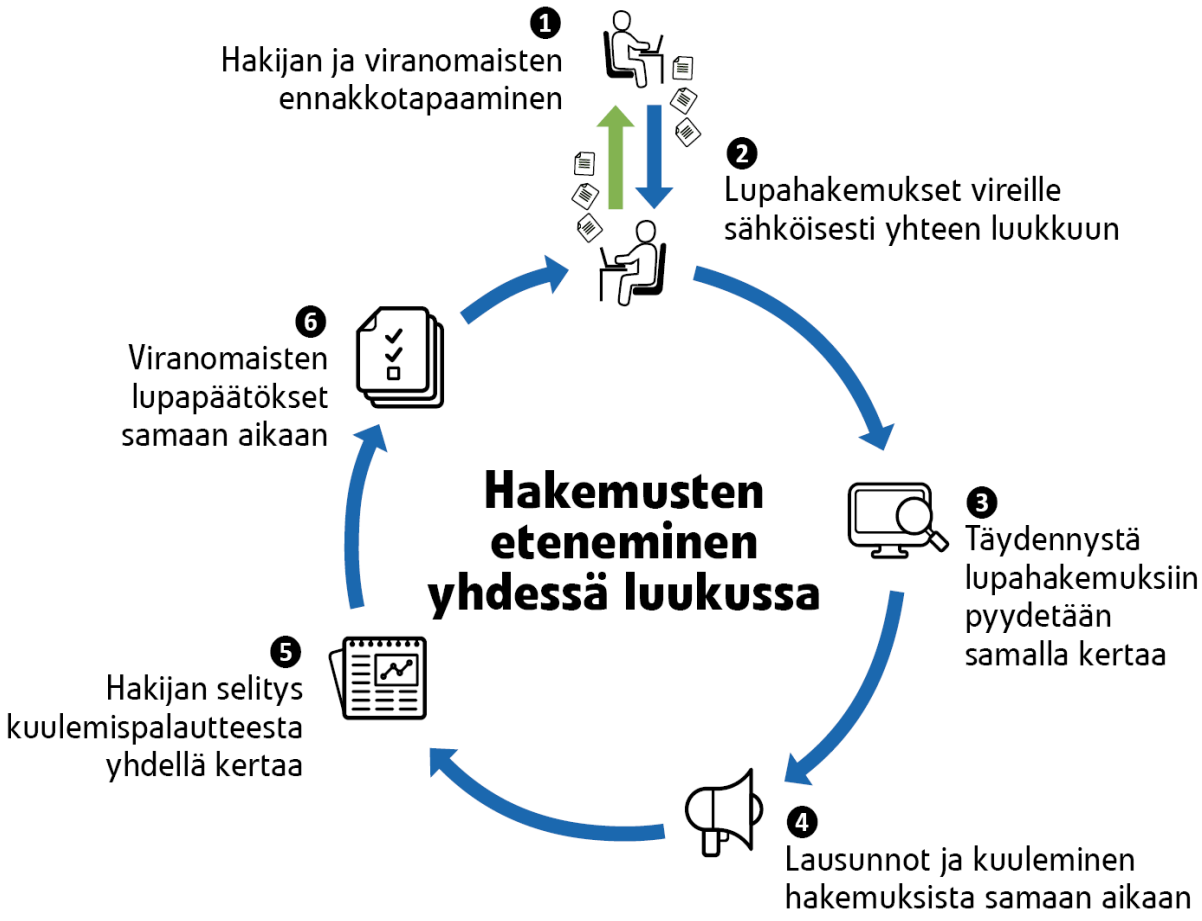

Yhteensovittamismenettelyn erityispiirteitä

- Hakijalla päätösvalta, sovelletaanko yhteensovittamista ja missä lupa-asioissa. Myös erillismenettelyt säilyvät edelleen vaihtoehtona
- Hankkeen lupahakemuksille arvioidaan tavoitteellinen käsittelyaika ja esitetään arvio päätösten antamisajankohdasta
- Viranomaisten yhteistyössä varmistettava, että eri päätösten lupamääräykset ovat yhteensopivia
- Yhteensovittamisen aiheuttamista viranomaiskustannuksista voidaan periä maksu
- Hakijan olisi toimitettava lupahakemukset viranomaisille sähköisesti. Sähköinen asiointi pohjautuu valtion ja kuntien nykyisille sähköisen asioinnin ratkaisuille, jotka kootaan tarpeen mukaan yhteen Luvat ja valvonta –kärkihankkeessa rakennettavassa, eri asiointipalveluita yhdistävässä palvelukerroksessa

Luonnonsuojelulain poikkeamispäätösten yhteiskäsittely LUOVAssa

- Jos hanke vaatii LUOVAn toimivaltaan kuuluvan ympäristöluvan/vesiluvan ja luonnonsuojelulain poikkeamispäätöksen, käsitellään hakemukset yhdessä
- Jo nykyisinkin YSL:n ja VL:n mukaiset asiat yhteiskäsittelyssä
- Jatkossa myös LSL:n mukainen laji- tai luontotyyppisuojelusta poikkeamista koskeva asia voitaisiin käsitellä yhdessä joko YSL:n tai/ja VL:n hakemuksen kanssa, ellei erityisestä syystä tarpeetonta
- LUOVAssa syntyy jatkossa yksi yhteinen päätös
  - Päätös annetaan noudattaen YSL:n tai VL:n menettelysäännöksiä + muutoksenhakua koskevia säännöksiä

Esityksen valmistelu

- Valmisteltu laajapohjaisessa työryhmässä. Työryhmän ehdotus valmistui tammikuu 2018
- Lausuntokierros helmi-maaliskuu 2018. Lausuntoja saatiin 74
- Kuntatalouden ja -hallinnonneuvottelukunta syyskuu 2018
- Lainsäädännön arviointineuvoston lausunto syyskuu
- Täytäntöönpanon valmistelua 2019 ja 2020
  - Osana LUOVAn valmistelua ja sähköisten menettelyjen kehittämistä
- Lakien voimaantulon tavoitteena 1.1.2021

Korjausehdotuksia hallituksen esitykseen

- **YLP-laki 10 §:n 2 momentin loppuun lisättäisiin uusi lause:**

Yhteensovittavalle viranomaiselle on toimitettava 2 §:ssä mainituissa laeissa tarkoitetut muistutukset ja mielipiteet.

- **YLP-laki 11 §:n 1 mom. viimeinen lause muutettaisiin seuraavasti:**

Viranomaisen verkkosivuilla julkaistut henkilötiedot on poistettava viranomaisen verkkosivuilta ~~tietoverkosta~~ *~~viimeistään~~*, kun asiassa annetut päätökset ovat tulleet lainvoimaisiksi.

- **YLP-laki 14 §:n 2 mom. viimeinen lause muutettaisiin seuraavasti:**

Viranomaisen verkkosivuilla olevat henkilötiedot on poistettava viranomaisen verkkosivuilta ~~tietoverkosta~~ *~~viimeistään ,~~* kun luvanvarainen toiminta on päättynyt ja 2 §:ssä mainittujen lakien mukaisen toiminnan lopettamista koskevat toimenpiteet on suoritettu.

- **YLP-laki 15 §:n 2 momentin lause muutettaisiin seuraavasti:**

… ~~Päätösten antamisesta~~ Päätöksistä on lisäksi ilmoitettava niille, jotka ovat tehneet muistutuksen tai esittäneet mielipiteen asiassa tai …

Kiitos!